

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av Kvaliteten i
engelskspråkig undervisning när den ges i andra
ämnen än språk vid Paradisskolan i Trollhättans
kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19–20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Paradisskolan avseende verksamhetens kvalitet inom engelskspråkig undervisning när den ges i andra ämnen än språk.

Genom beslut av Skolinspektionen 2019-06-05 (2019:2700) har huvudmannen rätt att bedriva delar av utbildningen på engelska för årskurs 7–9.

Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska om undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla såväl språk- som ämneskunskaper i aktuellt ämne på både svenska och engelska.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning av kvaliteten i engelskspråkig undervisning som ges i andra ämnen än språk, utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen (se bilaga 1). Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom något område anges ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då också av huvudmannen. I bilaga 2 återfinns granskningens författningsstöd.

Skolinspektionen besökte Paradisskolan den 2 oktober 2024. Besöket genomfördes av utredarna Daniel Nilsson och Gunilla Feiff. Paradisskolan som ligger i Trollhättans kommun är en grundskola som bedriver verksamhet i årskurserna 4–9. Vid granskningstillfället finns det totalt 61 elever i årskurs 7–9 som får delar av sin undervisning på engelska i de samhälls- och naturorienterande ämnena.

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Bedömningarna i detta beslut grundar sig på:

- 4 lektionsobservationer
- 1 gruppintervju med elever
- 1 gruppintervju med lärare
- 1 intervju med rektor
- Dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten.

Begreppslista för detta beslut:

- **Målspråk:** Begreppet "målspråk" används som en beteckning av det språk som eleverna är tänkta att lära sig. I den här granskningen är engelska målspråket.
- **Ämnesspråk:** Ämnesspråket är starkt präglad av ett ämnesspecifika termer och begrepp och tematiska mönster (nätverk av mening). Exempel på ämnesspråk är exempelvis ordet atmosfär i stället för det vardagliga ordet luft eller tempo i stället för det vardagliga uttrycket hur snabbt man springer. Ämnesspråket har ofta specifika språkkaraktärer, sina egna språkliga strukturer, texttyper och sätt att kommunicera.
- **Språkliga mål:** De språkliga förmågorna som exempelvis; berätta, beskriva, förklara, resonera, diskutera och ämnesspecifika begrepp, sambandsord och fraser, grammatiska mönster, strategier för att lyssna och läsa med förståelse, kan utgöra mål för undervisningen.
- **Modellerande arbetssätt:** Modellerande arbetssätt innebär att läraren steg för steg till exempel förklarar hur man tänker och vilka strategier man använder när man utför en uppgift eller skriver en text.
- **Starkaste språk:** Elevernas starkaste språk avseende svenska eller engelska.
- **Alla språkliga resurser:** Elevernas får använda alla sina språkliga resurser utöver svenska och engelska.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

De samlade iakttagelserna från alla skolorna som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. Rapporten är planerad att publiceras under våren 2025.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Paradisskolan i Trollhättans kommun i följande utsträckning:

Undervisningen ger eleverna i hög utsträckning förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska.

Utifrån framtagna kvalitetskriterier har Skolinspektionens utredning inte visat annat än att verksamheten inom de granskade områdena fungerar väl.

Rektorn arbetar i flera delar för att undervisningen ska ge förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver möjliggöra samverkan för alla lärare att utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen med fokus på det som särskilt utmärker den utifrån att den bedrivs på engelska.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 24 april 2025 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån det identifierade utvecklingsområdet och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:634) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive område.

I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Området handlar om hur lärarna planerar och genomför sin engelskspråkiga undervisning i syfte att ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper när den ges i andra ämnen än språk. Ytterligare handlar området om hur undervisningen är upplagd så att eleverna får förutsättningar att utveckla ett adekvat ämnesspråk, både på svenska och engelska. Slutligen handlar området om hur lärarnas stöd till eleverna ges samt om undervisningen är anpassad till enskilda elevers behov.

Språk- och ämnesintegrerad undervisning (användning av målspråket i undervisningen)

Planering och genomförande av undervisning

Av granskningen framgår att lärarna har ett medvetet förhållningssätt till hur undervisningen ska planeras och genomföras i syfte att skapa förutsättningar för eleverna att utveckla både språk- och ämneskunskaper. Lärarna använder strategier och strukturer i undervisningen baserat på teorier kring kooperativt lärande samt språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Med detta som grund och genom ett medvetet och aktivt arbete med den språkliga dimensionen av undervisningen skapar lärarna goda förutsättningar för eleverna att utveckla språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska. Detta visar sig i undervisningen genom en hög grad av variation gällande arbetssätt och arbetsformer samt genom en väl avvägd balans och logik mellan olika moment. Till exempel genom att det finns ett tydligt samband mellan lärarens genomgång, mindre diskussionsuppgifter i par eller i grupp samt de övningar eleverna sedan ska göra individuellt. Lärarna ger tydlig information och skapar goda förutsättningar för eleverna genom att använda sig av mallar och visuellt stöd samt genom ett modellerande arbetssätt. De stimulerar elevernas tänkande och användning av målspråket genom att arbeta

med dilemmaövningar och reflekterande samtal i par och mindre grupper. Lärarna lägger också stor vikt vid att tydliggöra olika begrepp och ge eleverna möjlighet att öva på att använda dessa i olika sammanhang. Lärarna arbetar språkväxlande och tydliggör ordens betydelse på både svenska och engelska och använder sig av autentiska och för eleverna bekanta exempel för att tydliggöra betydelsen av olika begrepp. Lärarna kopplar till exempel innehållet i en lektion om nyheter till lokala nyheter och vid en genomgång om aggregationsformer ger läraren exempel från vardagsnära exempel så som smältande glass. På så sätt präglas undervisningen av ett formativt förhållningssätt genom att lärarna tar reda på elevernas förkunskaper och uppfattningar och planerar undervisningen därefter. Lärarna använder till exempel olika spel och lekfulla metoder för att engagera eleverna samt möjlighet att arbeta digitalt, analogt och genom interaktion i klassrummet. Av lärarnas lektionsplanering samt de observerade lektionerna framgår att undervisningen utgår från tydliga mål kopplat till såväl ämnesinnehåll som språk. Dock tydliggörs inte alltid de språkliga målen lika tydligt för eleverna som de mål som är kopplade till ämnesinnehållet. Skolinspektionen vill betona vikten av att även dessa tydliggörs så att eleverna förstår även dessa samt för att lärarna ska kunna följa upp och utvärdera resultatet av undervisningens olika delar.

Användning av elevernas språkliga resurser

Granskningen visar att eleverna får möjlighet att använda alla sina språkliga resurser i undervisningen. Undervisningen genomförs på engelska och lärarna uppmuntrar eleverna att använda målspråket. Samtidigt är alla lärare svenskspråkiga och anpassar mängden svenska i undervisningen utifrån elevernas förutsättningar och ämnesinnehållet. Till exempel är lärarnas genomgångar på engelska men de beskriver viktiga ord och begrepp på svenska. Det framgår också att lärarna använder svenska när de förtydligar eller förklarar tillvägagångssätt och andra praktiska delar i undervisningen för elever. På så sätt ges eleverna goda förutsättningar att utveckla både målspråket och ämneskunskaper. Lärarna använder också digitala tjänster där eleverna kan välja vilket språk de vill få en text eller film på. Eleverna kan på så sätt använda sina samtliga språkliga resurser genom att även ta del av undervisningsmaterial på sitt modersmål. Eleverna uppmuntras att använda målspråket men ges ändå alltid möjlighet att visa sina ämneskunskaper på sitt starkaste språk. Eleverna kan till exempel språkväxla genom att använda svenska begrepp även då de pratar engelska. Likaså i skriftliga delar får de välja vilket språk de vill använda eller använda en kombination av de båda. Utöver att eleverna kan välja

vilket språk de vill svara på så kan de också få frågor och texter på både svenska och engelska.

Utveckling av den språk-och ämnesintegrerade undervisningen

I granskningen framkommer att lärarna kontinuerligt följer upp och reflekterar över undervisningens genomförande och hur den kan utvecklas. Lärarna efterfrågar elevernas synpunkter genom utvärderingar i slutet av ett arbetsområde eller en termin. De fångar också in elevernas synpunkter genom spontana samtal samt genom olika uppföljningar i vardagen så som exittickets, tummen upp eller genom skriftlig återkoppling mellan lärare och elev. Lärarna använder sig av elevernas synpunkter för att anpassa och justera undervisningen till exempel genom att anpassa arbetsmetoder och uppgifter, tempo och längd på genomgångar redovisningsformer. Vidare framgår att lärarna arbetat för att utveckla undervisningen tillsammans utifrån det utvecklingsarbete som skolan arbetat med kring språk- och kunskapsutvecklande arbete. Inom ramen för det arbetet har lärarna till exempel haft workshops för varandra. Vidare sker samverkan kring ämnesinnehåll i ämneslagen och utifrån målspråket har lärarna på eget initiativ samverkat med läraren som undervisar i ämnet engelska. Skolinspektionen vill i sammanhanget betona vikten av att lärarna i sitt arbete med att utveckla undervisningen också ser till de delar som särskilt utmärker den språk- och ämnesintegrerade undervisningen.

Utveckling av ämnesspråket

Förutsättningar för att utveckla ämnesspråk

Granskningen visar att undervisningen ger eleverna goda möjligheter att utveckla ett adekvat ämnesspråk. En stor del av undervisningen handlar om att utveckla begreppsförståelse till exempel genom att lärarna låter eleverna arbeta med att hitta viktiga begrepp i olika texter, genom att göra gemensamma ordlistor samt genom att träna på begrepp med hjälp av så kallade flashcards. Lärarna påvisar också skillnader mellan vardagliga- och ämnesspecifika begrepp och utgår från elevernas förkunskaper genom att till exempel inleda ett arbetsområde med att ta reda på vad eleverna känner till om olika begrepp. Vidare framgår att lärarna skapar förutsättningar för eleverna att träna på att sätta ämnesspecifika ord och begrepp i ett sammanhang till exempel genom diskussioner och dilemmaövningar. Eleverna tränas också på att förstå vad som är karaktäristiskt för språket i de olika ämnena till exempel genom att diskutera olika genrer och genom att få öva sig på att skriva olika texter så som labbrapporter och prosa. Lärarna arbetar också aktivt med att tydliggöra och utveckla elevernas förmåga att använda

sambandsord och förstå skillnader och likheter i språket. Av granskningen framgår att eleverna alltid har möjlighet att ta del av begrepp på svenska samt att de kan använda svenska ord i diskussioner och redovisningar utifrån behov.

Koppling till läroplan och kursplan

Granskningen visar att undervisningen har en tydlig koppling till läroplan och kursplaner. Lärarna som undervisar på engelska utgår från samma gemensamma ämnesplanering som övriga lärare på skolan. Ämneslärarna har tillsammans tagit fram planeringen utifrån respektive kursplan. Undervisningsmaterialet är på engelska och lärarna arbetar mycket med att hitta och anpassa engelskspråkigt material. I arbetet med undervisningsmaterialet utgår de från att det ska vara adekvat utifrån ämnets centrala innehåll men också på en språkligt lämplig nivå samt innehållsmässigt intressant för eleverna. Lärarna använder i liten utsträckning svenska läromedel. Det har köpts in engelskspråkigt undervisningsmaterial från England men lärarna arbetar främst med att söka upp och ta fram eget undervisningsmaterial på engelska.

Av lärarnas planering samt den information som eleverna får vid lektioner och på skolans digitala lärplattform framgår också undervisningens koppling till styrdokumentet och vad eleverna ska lära sig.

Lärarstöd och individanpassning av undervisningen

Granskningen visar att lärarna planerar och genomför undervisningen utifrån aktuella elevers förutsättningar och behov. Genom att inledningsvis ta reda på elevernas förkunskaper samt genom löpande uppföljning skaffar lärarna kunskap om elevernas förutsättningar. Detta görs genom lekfulla övningar, entertickets samt samtal med eleverna. Utifrån detta anpassar lärarna sin planering så att undervisningen ger eleverna både utmaningar och ett adekvat stöd. Tydligast framgår detta i undervisningen genom att de språkliga kraven och i vilken utsträckning undervisningen bedrivs på engelska ökar med elevernas ålder. Lärarna strävar efter att bedriva undervisningen på engelska och anpassar arbetssätt och stöd för såväl enskilda elever som för hela gruppen för att möjliggöra detta. Till exempel genom att anpassa tillgången till visuellt stöd, matriser och begreppslistor. De anpassar genomgångar genom att arbeta modellerande och använder sig i hög utsträckning av grupp- och diskussionsövningar så att eleverna får stöd av varandra i sitt lärande. Det framgår också att det finns goda förutsättningar för individanpassningar av arbetsmaterial och examinationer. Utöver att eleverna själva kan välja vilket språk de vill

använda i tal eller skrift så finns det även tillgång till olika digitala hjälpmedel så att eleverna kan ta del av undervisningsmaterialet på olika språk. Det finns också tillgång till lättläst material samt möjlighet att få texter upplästa. Vid behov skapar också lärarna mindre grupper för att ge ett anpassat stöd och det har även förekommit att skolan har skapat mindre elevgrupper och anpassat arbetsområden utifrån elevernas förkunskaper och förutsättningar. För elever som kommit längre finns mer avancerade uppgifter och texter samt extra undervisningstillfällen.

Tillåtande klassrumsklimat

Granskningen visar att lärarna arbetar aktivt för att skapa ett tillåtande klimat så att eleverna ska vilja och våga att interagera på målspråket i klassrummet. Lärarna gör detta genom att utgå ifrån kooperativa arbetssätt. Genom att låta eleverna diskutera i par och mindre grupper och redogöra för gruppens resultat undviker lärarna att eleverna ska känna talängslan och oro för att redovisa sina egna åsikter. Lärarna uppmuntrar eleverna att våga svara på målspråket men är samtidigt tydliga med att det är ok att säga pass eller att språkväxla genom att till exempel använda svenska begrepp i en i övrigt engelsk mening. Eleverna kan också få ta stöd av sina klasskamrater genom vad lärarna kallar "ringa en vän". Eleverna kan då lämna frågan vidare eller be om stöd av klasskamrater för att besvara frågan. Lärarna skapar också ett tillåtande klassrumsklimat genom att använda fasta platser i klassrummet samt genom att fördela ordet vid frågor. De skapar också trygghet och ett tillåtande klimat genom att tydligt markera mot nedsättande kommentarer eller beteenden.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

I vilken utsträckning arbetar rektor för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Området handlar om hur rektorn följer upp och analyserar den engelskspråkiga undervisningen i andra ämnen än språk för att försäkra sig om att den möter elevernas behov för att sedan styra insatser mot de behov som finns. Ytterligare handlar området också om att rektorn säkerställer att undervisningen utgår ifrån läroplanen samt aktuella kurser samt att rektorn ger tid och förutsättningar för samverkan mellan lärare för att planera och utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Samverkan kan också ske mellan skolor.

Uppföljning och insatser för att främja elevers utveckling av ämnes- och språkkunskaper

Granskningen visar att rektorn, genom skolans systematiska kvalitetsarbete, kontinuerligt följer upp och analyserar den engelskspråkiga undervisningen när den ges i andra ämnen än språk. Uppföljningen som görs ger rektorn en god kunskap om elever och lärares förutsättningar samt undervisningens genomförande. Uppföljningen ger också rektorn en god bild av i vilken utsträckning undervisningen förmedlar kunskaper i enlighet med läroplanens krav och ger eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper. Rektor följer kontinuerligt upp elevernas kunskapsresultat och gör jämförelser mellan de elever som läser delar av sin undervisning på engelska med andra elever. Hen jämför också resultat i olika ämnen och mellan elevgrupper. Rektor ser inte att resultaten för de elever som läser delar av sin undervisning på engelska avviker nämnvärt mot övriga elever. Rektor följer upp elevernas kunskapsresultat både på individ- och gruppnivå och diskussioner om resultaten förs i arbetslaget. Vid eventuella avvikelser på individ- eller gruppnivå följer rektorn upp detta. Om en elev inte når ett godkänt resultat följs det upp med eleven för att konstatera orsaken och för att se om det är språkliga aspekter som påverkar elevens möjligheter. Vidare skaffar sig rektorn en bild av undervisningens genomförande genom samtal med lärare samt genom att delta vid arbetslagsmöten. Rektor kan också ta del av lärarnas planering samt göra lektionsobservationer men har inte gjort det specifikt för den engelskspråkiga undervisningen. Rektor följer upp i vilken utsträckningen undervisningen utgår från skolans gemensamma strukturer samt vilka förutsättningar undervisningen ger eleverna att utveckla språk- och

ämneskunskaper. Exempelvis följer rektorn upp hur lärarna inleder och avslutar lektioner samt informerar elever om innehåll och mål. Vidare följer rektorn upp hur lärarna arbetar språkligt för att eleverna ska förstå och kunna ta till sig av undervisningen.

Rektorn beslutar om utvecklingsinsatser och fortbildning för lärarna men insatserna syftar inte särskilt till att utveckla undervisningens språk- och ämnesintegrerade aspekter med hänsyn till att den bedrivs på engelska. I rektorns arbete att tillsammans med lärarna följa upp, analysera och besluta om utvecklingsinsatser riktas inte något särskilt fokus på det som utmärker den språk- och ämnesintegrerade undervisningen när den bedrivs på engelska.

Förutsättningar för planering och samverkan

Rektorn ger lärarna tidsmässiga förutsättningar att planera och förbereda den språk- och ämnesintegrerade undervisningen men rektorn styr inte arbetet särskilt med inriktning på eller i syfte att utveckla den språk och ämnesintegrerade undervisningen som bedrivs på engelska. Lärarna som undervisar i den engelskspråkiga undervisningen har ett arbetslag där samverkan kan ske och rektorn skapar också forum för samverkan vid skolgemensamma dagar och fortbildningar. Dessa insatser möjliggör dock främst för samarbete mellan lärare som undervisar i samma ämne eller generella ämnesövergripande insatser. Några riktade insatser för de lärare som undervisar på engelska sker inte och utifrån ämnesbehörighet och andra uppdrag deltar inte heller alla lärare vid arbetslagmötet. Det framgår förvisso att lärarna på eget initiativ samverkar kring planering av undervisningen samt delger varandra goda exempel. Till exempel sker viss samverkan med läraren som undervisar i ämnet engelska och arbetslagledaren är också drivande kring skolans arbete med kooperativt lärande. Lärarna som undervisar på engelska har också prioriterats gällande skolans Erasmusprojekt. Utöver detta framgår dock inte att rektorn på något sätt leder lärarnas arbete med den engelskspråkiga undervisningen eller styr utvecklingsinsatser och fortbildning för att ge lärarna förutsättningar att utveckla den engelskspråkiga undervisningen. Det framgår av granskningen att lärarna efterfrågar sådana möjligheter och att rektorn ser behov av att i högre grad styra utvecklingsarbetet mot de pedagogiska aspekter som särskilt utmärker sig i den engelskspråkiga undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

För att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inleds inom följande:

- Rektorn behöver möjliggöra samverkan för alla lärare att utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen med fokus på det som särskilt utmärker den utifrån att den bedrivs på engelska.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte leder och styr lärarnas möjligheter till samverkan och utvecklingsarbete med särskilt fokus på den språk- och ämnesintegrerade undervisningen när den bedrivs på engelska. Rektorn har förvisso skapat förutsättningar för samverkan men säkerställer inte att lärarna som undervisar på engelska faktiskt har möjlighet att använda denna tid till samverkan och utveckling av den språk och ämnesintegrerade undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn skapar förutsättningar för alla lärare som undervisar på engelska att samverka och arbeta med att utveckla den engelskspråkiga undervisning när den ges i andra ämnen än språk. Detta kan till exempel ske genom att rektorn tillsammans med personalen tar fram mål för verksamheten som sedan lärarnas arbete och fortbildningsinsatser utgår från. Vidare rekommenderar Skolinspektionen rektorn att i arbetet med att ta fram mål samt i uppföljningen av undervisningen ha ett särskilt fokus på de delar som utmärker den språk och ämnesintegrerade undervisningen då den bedrivs på engelska.

På Skolinspektionens vägnar

2024-10-29

2024-10-29

X Lena Knutsson

Beslutsfattare
Signerat av: Lena Knutsson

X Daniel Nilsson

Föredragande
Signerat av: Daniel Nilsson

I ärendet har även utredare Gunilla Feiff deltagit.

Bilagor

Bilaga 1: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

Granskningen syfte

Syftet är att granska om undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla såväl språk- som ämneskunskaper i aktuellt ämne på både svenska och engelska.

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Inom granskat område bedöms om skolan/verksamheten uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar men utvecklingsområden finns eller i låg utsträckning.

Granskningens frågeställningar

För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

1. I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?
2. I vilken utsträckning arbetar rektor för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Kvalitetskriterier

Språk- och ämnesintegrerad undervisning

Kvalitetskriteriet handlar om hur lärarna planerar och genomför undervisningen utifrån ett språk- och ämnesintegrerat arbetssätt. I undervisningen finns flera språk- och ämnesintegrerade aktiviteter där eleverna också kan ges möjlighet att använda sina starkaste språk som en resurs. Lärarna reflekterar över sin undervisning där lärarna är lyhörda för elevers och kollegors feedback.

Utveckling av ämnesspråket

Kvalitetskriteriet handlar om att elever behöver ges utrymme att utveckla och arbeta med att kommunicera på målspråket, trots att de inte kan det fullt ut eller har ett begränsat ordförråd. Läromedel och annat

undervisningsmaterial utgår ifrån våra styrdokument och är anpassade till eleverna.

Lärarstöd och individanpassning av undervisningen

Kvalitetskriteriet handlar om dels om hur lärarna stöttar eleverna för att främja deras utveckling av såväl språk som ämneskunskaper. Lärarna ger eleverna stöd både på grupp- och individnivå samt anpassar undervisningen efter enskilda behov och förutsättningar. Eleverna har möjlighet att använda sitt starkaste språk om målspråket inte räcker till. Lärarna arbetar för ett tillåtande klimat i klassrummet där eleverna vågar att pröva.

Förutsättningar för planering och samverkan

Kvalitetskriteriet handlar om hur rektorn skapar goda förutsättningar för lärarna att kunna planera och samverka kring den språk – och ämnesintegrerade undervisningen både inom skolan och mellan skolor.

Uppföljning och insatser för att främja eleverna utveckling av ämnes-och språkkunskaper

Kvalitetskriteriet handlar om hur rektorn följer upp och analyserar den engelskspråkiga undervisningen i andra ämnen än språk för att försäkra sig om att den möter elevernas behov för att sedan styra insatser mot de behov som finns. Kvalitetskriteriet handlar också om att rektorn säkerställer att undervisningen utgår ifrån den svenska läroplanen samt aktuella kurser.

Bilaga 2: Författningsstöd

Statens skolinspektion får efter ansökan, enligt **skolförordningen** (2011:185), besluta att en huvudman får anordna delar av undervisningen på engelska för andra elever än sådana som vistas i Sverige under en begränsad tid, om

1. undervisningens innehåll och utformning säkerställer att eleverna får tillräckliga kunskaper i svenska för att uppfylla betygskriterierna i samtliga ämnen,
2. de lärare som undervisar på engelska uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § eller 17 § första stycket 1 skollagen (2010:800), och
3. utbildningen håller god kvalitet (9 kap. 18 § skolförordningen). Under den sammanlagda tid som en elev får engelskspråkig undervisning enligt 18 § får högst hälften av undervisningen ges på engelska (9 kap 19 § skolförordningen).

I **skollagen** anges att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (1 kap. 5 § skollagen). Utbildningen inom skolväsendet ska vidare vara likvärdig (1 kap. 9 § skollagen). Alla barn och elever i samtliga skolformer ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (3 kap. 2 § första stycket skollagen). Som utgångspunkt får endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen (2 kap. 13 § första stycket skollagen). Utan att uppfylla kraven i 13 § får lärare dock bedriva annan undervisning på ett visst främmande språk än språkundervisning om de har en utländsk lärarutbildning som motsvarar en svensk lärarexamen och kompetens att undervisa på det främmande språket (2 kap. 17 § första stycket 1 skollagen). Den som ska bedriva undervisning som avses i 17 § får även anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning (2 kap. 20 § fjärde stycket skollagen). I **förfaranden** anges att det är huvudmannen som avgör om en lärare uppfyller kraven enligt 17 § skollagen (prop. 2010/11:20 s 40). I förfaranden anges vidare att det är av största vikt att lärare i svenska skolor, även om skolorna har en språklig inriktning, lär sig det svenska språket så snart som möjligt eftersom detta är nödvändigt dels för att läraren ska kunna tillskansa sig den kunskap som behövs om de styrdokument som gäller för det svenska skolväsendet, dels för att läraren fullt ut ska kunna stödja eleverna i deras lärande (prop. 2009/10:165 s. 267).

Enligt **språklagen** [2009:600] har det allmänna ett särskilt ansvar för att svenskan används och utvecklas (6 § språklagen). I **läroplanen** anges att språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika

möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga (Lgr 22 Skolans uppdrag).

Av **skollagen** följer att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor (2 kap. 9 § första stycket skollagen). Enligt **läroplanen** har rektorn ett särskilt ansvar bland annat för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen (Lgr 22 2.8 Rektorns ansvar).

En lärare har enligt **skollagen** ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen). Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven bland annat utvecklas efter sina förutsättningar, stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga samt får stöd i sin språk- och kommunikationsutveckling (Lgr 22 2.2 Kunskaper).